

Niyari hæ

Ndâbi Brahîm

ngə akul a ngun dă Tawre

Niyari ha

Ndâbi Brahîm

ngə akul a ngun dă Tawre

Départemant de littérature de l'EET

B.P. 51

Moundou

Tchad

2011

Titre en français : Le prophète Abraham

En langue : Boudouma, Lac Tchad

Traduit de Genèse chapitres 11-25 dans l'Ancien
Testament

Illustration avec l'autorisation de
David C Cook Publishing Co. © 1978

Deuxième édition, 2011 : 50 exemplaires

Mænna hæ kakadæ yuu

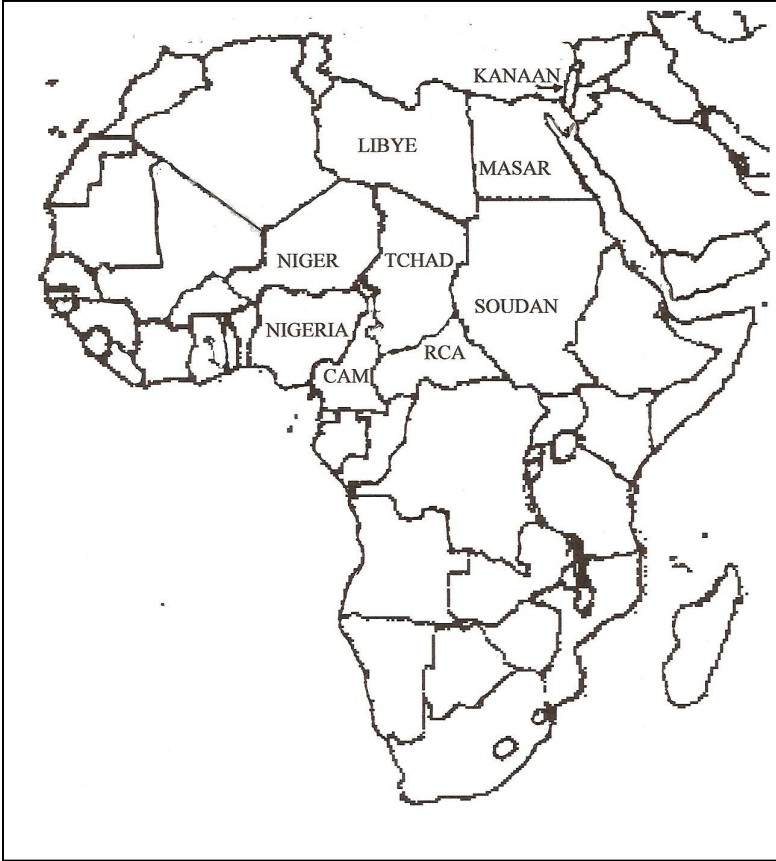
Ndâbi Musa naan rubûdæ a ngun dæ Tawre niyari hæ
Adam yu Hawa yu Nuh yu Brahim yu migæw ngæde co.
Ndâbi Brahim akul a dunia -dæ, axi cându yiman dæbu
hægay (4000) dæ.

Brahim najân a lartæ ngæ dindæ yæcenæ ga Kanaan go a
Masar go. Amu lartæ yuu a gæ dæ karta hæ bæla ngæ akul a
fudo ataw. Masar akul a ngun dæ Afrika. Kanaan akul a
yâlla dæ Masar.

Brahim dân ahænxi hæræ ahægujæn gæ Kæmani go natâgæ
Kæmani daraja go naan Kæmani ammandæ go dî ngæ
Kæmani nacenæ ngaco næan go. Kæmani nacakiyunæ a
ngun dæ migæw dægæ aji abhæ ngæ migæw ngæ dædan yu
Kæmani yætâl wadæ. Kæmani naan dæ dûr anæ bærgaa ga
bærga yuu migæw ngæde hæ dunia jækæ co yæta.

Kakadæ yuu naka mænna hæ welæan Sæmayla yu Yisaka
co.

Kakadæ ngæde naka mænna hæ dii hæ Brahim ngæ yæcenæ
ga Yakub yu wuxi Yakub ngæ yæcenæ ga Yusuf yu ciri
anæay.

Kəra 11

Dûr hə Terah

27 Ngo yuu dûr hə Terah. Terah nawuy Brahim yu Nahor yu Haran. Haran go nawuy wuli ngə yəcenə ga Lut. 28 Gəre Haran namatə a baha abhə anə Terah a ngədə nawuyxi a lay, a bəрни hə Wur ngə akul a Kaldaniya. 29 Brahim yu Nahor yajəgə ngəram. Ga ngərəm ngə Brahim go, yəcedə ga Sarayi. Ngərəm ngə Nahor go, yəcedə ga Milka. Milka de wu də Haran. Haran acal wu dəan ngəde co ngə yəcedə ga Yiska. 30 Gəre Sarayi, de dawuy ja.

31 Ga Terah nama a Wur, lu hə Kaldaniya, dân yu wuxi an Brahim yu dii həan Lut, wuxi Haran, yu ami dəan Sarayi, ngərəm ngə Brahim. Yəcəlbû yual lartə hə Kanaan gəre yata bəрни hə Haraan –də, yajay a lay də fu. 32 Ga Terah najân yiman âru kixi yu xingi –də, namatə a Haraan.

Kəra 12

Kəmani nafegə Brahim

1 Hâw Kəmani acegə Brahim ga : «Ma, gəâju lartə agû yu njili agû yu fadaw ngə abhə agû dəgə gual lartə ngə wukəmu agû yuu. 2 Gaal ngwə, wəan dəagû abhə ngə njili dâbu go. Wəan dəagû bərgaa go darajaa go. Hərə na ro, migəw ngəde co yəta bərga. 3 Migəw ngə yəan na bərgadə go, dâw co wəan adan bərgadə. Migəw ngə yəlaw bərga agû go, dâw go wulaw bərga adan. Migəw hə dunia ngaco, hərə na ro, wutâl xù adan bərga.»

4 Aidə ga Brahim, nalaha naâju Haraan də ai ngə Hâw Kəmani nacenə. Ga Lut go nakiegəan. Aji ngə Brahim alakwi a Haraan -də, yiman an həkan təlor yu xingi.

⁵ Naâdi ngërəm anə Sarayi go, Lut wuxi ciri anə go. Ga yaâdi læman adan yu ma adanay ngə yatu a Haraan. Ga yaal gə lartə hə Kanaan.

Brahim nau lartə hə Kanaan

Ga yau lartə hə Kanaan –də, ⁶ Brahim nakəmay lartə yuu ga naal bəрни ngə yəcenə ga Sekem ga namay a kəla hə wanay dəmu ngə Mamre¹. Jaman yuu -də, migəw Kanaaniyin yukul a lartə yuu.

⁷ Ga Hâw Kəmani nakəmuxi a gə Brahim ga acenə ga : «Lartə yuu, wəunə dūr agû.» Ga ngu ngə Hâw Kəmani nakəmuxi a lay yuu, Brahim nacəbagalu kaw ga nagun də ngədə ahəla a gə də kəri dəan kî nəy Hâw Kəmani².

⁸ Wute Brahim yu migəw anə yama yaal bəla kədəgəria ngə akul a dî də bəрни hə Betel. Ga yatay bəri adan a fargə də Betel yu bəрни ngədə ngə akul a dî ngə yəcenə ga Ai. Ga Brahim nacəbagalu kaw dəy ga nagun də ngədə ahəla a gə də kəri dəan kî nəy Hâw Kəmani. Ga nafegə həmu Hâw Kəmani. ⁹ Ga wute nalakwi də ngəna ngəna ga naal gə ânəm ga.

Həbər hə Masar

¹⁰ Kəna nayel bəla. Ga lartə yuu naji kənaa də jəw ga Brahim nama naal najân a Masar. ¹¹ Ga yəkəra yəyel Masar –də, acegə ngërəm anə Sarayi ga : «Həmayni. Dâw wuhən də nəm gəci də jəw. ¹² Ga maay Masar yaamugəm ngwə, yəhən də nəm ngërəm ngaw ga yəhəlani ngwə, nəm yəâjugəm də aroa. ¹³ Ga cedan də nəm – ciri ngaw

¹ 12.6 Kəla hə wanay dəmu ngə Mamre yuu, migəw yəu yəan a lay adin adan. Mamre, dān həmu hə lūgu.

² 12.7 Amu karama yuu a fudo 34

ngwə, hərə nəm ro, yəâjuni wujân də aroa go, yəcalayni də ngəla go.»

¹⁴ Aji ngə Brahim nau Masar –də, maay Masar yaamunə də ngərəm anə dəci də jəw. ¹⁵ Ga maynaay jammaay ngə Firona, May hə Masar, yaamudə –də, yafərnadə a baha Firona ga yaâdidə mayri. ¹⁶ Ga hərə de ro May hə Masar nacalay Brahim də ngəla. Ga naunə dimiay yu kaniay yu haay yu kuroay yu logumeay yu kîdamaay, məhay yu ngəram co. ¹⁷ Gərə hərə Sarayi, ngərəm ngə Brahim ro, Hâw Kəmani natâl gə May yu maay fadaw anə ngaco kajuwa təbay. ¹⁸ Aidə ga May nafegə Brahim ga acenə ga : «Məndo ro ngə gaan ani dî yuu? De ngərəm agû gərə məndo ro ngə gaceni ja? ¹⁹ Məndo ro ngə gaceni ga de ciri agû? Ga dâw go wajûgudə də ngərəm ngaw. Wute ngo ngərəm agû. Cihdə dəgə gəlahanaw.»

²⁰ Ga May hə Masar acegə kîdama anəy ga : «Giyaw Brahim yu ngərəm anə yu ləman adan ngaco dəgə gəlawdannaw a Masar.»

Kəra 13

Fajinî ngə Brahim yu Lut

¹ Aidə ga Brahim nacar a Masar. Ga dân yu ngərəm anə yajûgu ləman adan ngaco ga yaal Negeb, bəla ngə akul a ânəm də Kanaan. Lut co nakiegə adan. ² Brahim naji bərba də jəw, ga acal haay yu kaniay yu dimiay yu gurxu kəlmay³ yu dinəray. ³ Ga yane a Negeb, ga yalû də ngəna ngəna ga yata Betel, ga yaal yajay a ngədə dində yajân a lay, a fargə də Betel yu Ai. ⁴ Yuu ngu ngə nagun a

³ 13.2 gurxu kəlmay : migəw ci yəce gurxu ciləm

lay ngədə ahəlanəy a lay Kəmani kì. Ga Brahim nafegə həmu Həw Kəmani.

5 Lut ngə dân yu Brahim yəlû də kəte, dân co acal dimiay yu kaniay yu haay yu tanda ngə migəw anə.

6 Ləman adan yu migəw adan co yaji dābu, ga bəla yuu aga ajûgudan ja. Ga yəga yəjân də kəte ja. 7 Maay Kanaan yu migəw Perisiyim go yukul a lartə yuu. Xəniay ngə Brahim yu xəniay ngə Lut yəan mādəgay də aybu. 8 Aidə ga Brahim acegə Lut ga : «Dāmu ciriay ga dāw yu na go məan mādəgay də aybu ja. Xəni amūay go yəan mādəgay də aybu ja. 9 Aidə ga məfajinaw. Lartə ngaco gəhənnə ga jûgu ngə aligə agû həan. Na gaal ânəm ngwə, dāw wual yälla. Na gaal yälla ngwə, dāw wual ânəm.»

10 Ga Lut nacu ku dəan ga naamu kologo hə kulu hə Yurdan -də, ngaco kəlî tərək gərə naal natəgədə bərnî hə Sowar. Allî həan ai njarna, ai kologo hə Nil a Masar. Yuu kamən ngə Həw Kəmani awiyəw də bərnî hə Sadum yu bərnî hə Gamora. 11 Aidə ga Lut nacakiyu najûgu kologo hə Yurdan ngaco, ga naal gə dî ga. Ga dân yu Brahim yafaji də aidə. 12 Brahim go najân a lartə hə Kanaan. Lut go natay bəri anə a kəla hə bərnîay hə kologo hə Yurdan. Ga nakəbay tanda anəy a kəla hə Sadum. 13 Gərə maay Sadum migəw əbiay də jəw. Ga yaan dî bigə həan təbay ngə Həw Kəmani naanində.

14 Ga Brahim yu Lut yafaji –də, Həw Kəmani acegə Brahim ga : «Gunu ku dəagû dəgə gəamu yälla go gəamu ânəm go gəamu dî go gəamu fəde go. 15 Bəla ngə gəamunə yuu ngaco, wəunə na yu dūr agû də ham. 16 Wəan də dūr agû dābu də ai njirbi hə lu. Ga lûgu ngə aga aboho lu ngwə, nəga nəboho dūr agû co. 17 Ma, gəkəle bəla yuu ngaco dəgə gəamu dadə dəan yu həral həan. Bəla yuu ngə wəugû.»

¹⁸ Aidə ga Brahim nalakwi də bəri anə ga najay a kəla hə wanay jammay ngə Mamre, a hægwi də bərnı hə Hebron ga nagun ngədə ahəlanəy a lay Hâw Kəmani kî.

Kəra 14

Kərigə ngə Mayay

¹ Jaman yuu –də, Mayay donoay həgay yu Mayay hə bərnı jammay xingi yaan mādəgay kərigə. Mayay həgay yuu, May Amrafel hə Sineyar yu May Ariyok hə Ellasar yu May Kedorlawmer hə Elam yu May Tideal hə Goyim. ² Ga Mayay hə bərnı xingi yuu, May Bera hə Sadum yu May Bircha hə Gamora yu May Sineyab hə Adma yu May Semeyber hə Ceboyim yu May hə Bela ngə kəne yəcenə ga Sohar. ³ Ga Mayay xingi yuu yacəbagalu âxkər adanay a kologo hə Siddim ngə cāndu yəcenə ga Bahar al Mayid. ⁴ Ngun də yiman həkan yu kixi ngə nakəmay yuu –də, May Kedorlawmer atə Mayay xingi yuu, gərə yiman həkan yu kâkənə həan –də, yaani gəan. ⁵ Yiman həkan yu həgay həan –də, May Kedorlawmer yu May Amrafel yu May Ariyok yu May Tideal yahanəxi mādəgay ga yual yəan kərigə. Ga yahəla maay Refa hə Achteroth Karnayim yu maay Jusa hə Ham yu maay Ema hə Chave Kiriatayim ga dədan ngaco yaî gəadan ku. ⁶ Ga yaal gə maay Hori a kədəgəri adan hə Seyir, ga yagiyadan. Ga yahəgudə yaal El Paran ngə akul a kəla hə ngu lu həan kexa. ⁷ Ga yəkwoxi –də, yata En Michpat ngə kəne yəcenə ga Kadesa. Ga yajûgu lartə ngə maay Amalek ngaco. Ga yaî gə maay Amori ngə yukul a

Hacacon Tamar co ku. ⁸ Aidə ga May hə Sadum yu May hə Gamora yu May hə Adma yu May hə Ceboyim yu May hə Bela (Sohar) yahagə kologo hə Siddim ga yamay gə annî kərigə. ⁹ Yəcəlbû dəgə dədan yu Mayay donoay həgay yuu yəan mādəgay kərigə. Mayay həgay yuu May Kedorlawmer hə Elam yu May Tideal hə Goyim yu May Amrafel hə Sineyar yu May Ariyok hə Ellasar. Mayay həgay yuu yəfi gə Mayay xingi. ¹⁰ Ga May hə Sadum yu May hə Gamora yahəgudə. Gərə kologo hə Sidim yuu acal wuləm ngə acal kolta. Ga dədan ngə yəhəgudə, ci həadan go yaway a lay, dədan ngə yakiel go yahəgudə yaal kədəgəri. ¹¹ Wute, migəw ngə yata kənarar yajûgu ləman hə Sadum yu Gamora ngaco. Kəmbu ngə yacəbagalu yatay ngaco yajûgu yaal də. ¹² Lut, wuxi ciri ngə Brahim, co akul a Sadum, ga yajûgu dān yu ləman anə co yaādīdan.

¹³ Gərə lūgu kəte ngə nahəgudə a kərigə naadu gə Brahim habar yuu. Brahim dān lūgu Ibrani ngə akul a kəla hə wanay jammay ngə Mamre. Mamre, dān go njili həan Amori, ciri ngə Echkol yu Aner. Dədan yu Brahim yaji ammanma. ¹⁴ Ga Brahim nahəngə də yaciḥ ciri anə -də, nacəbagalu migəw anə âru kākənə yu həkan yu xoxku ngə yawuyxi a gay fadaw anə ga yaan tatrib hə kərigə də ngəla. Ga yaan Mayay həgay yuu kadu, ga yaal gəadan bərnī hə Dan. ¹⁵ Brahim nafifiyanə migəw anə ga yaal yakû migəw ngə Mayay həgay yuu a kənəm ga yahəladan ga yagiya yaādīdan Hoba ngə akul a yālla də bərnī hə Damas. ¹⁶ Yaī kullay adan ngə kəladuay həadan yajûgu ngaco go yakwonə yaadu ciri anə Lut yu ləman anə yu ngəram yu migəw ngəde ngə yacoh ngaco go.

May hæ Sadum yu May hæ Salem

17 Brahim nata kənaraxar a gə May Kedorlawmer yu Mayay habi an -də, nakwoxi nau -də, May hæ Sadum nau gəan ga yakahal ku a Kologo hæ Sabe ngə yəcenə ga Kologo ngə May.

18 May Malki Sedek hæ Salem, kadənom⁴ ngə Kəmani Dəmu gə âpi co, naadu gəadan bərodi yu amay alli hæ xiinî. 19 Ga naan Brahim bərgadə ga ace : «Ngə Kəmani Dəmu gə âpi co ngə nakahay hame yu lu co augû her. 20 Kəmani Dəmu gə âpi co ngə natâl kəladu agûay yimay agû, wəan anə hərmodə.» Ga kullay ngə yata a kərigə Brahim natay də həkən ga kəte həan naunə Malki Sedek.

21 Wute, May hæ Sadum acegə Brahim ga : «Migəw ngaw wəuni dəgə kullay gəcalay.» 22 Gərə Brahim ace : «Wutaynəy Hâw Kəmani yimay, Kəmani Dəmu gə âpi co ngə nakahay hame yu lu co. 23 Wəanxi mage dəgə dî agû ai ngəraxan wəlla ârəm hæ kəbal gudo wujûgu ja. Wajûgu ngwə, kədie gəce : «Dâw ngə waan də Brahim bərba» ga yuu ro. 24 Dâw wucəlbû dî ja. Kəmbu ngə yəngənaay ngaw yahəm yuu muh ngə naga. Ga Aner yu Eskol yu Mamre ngə yadugwani go, yəjûgu ndəba dəadan.»

Kəra 15

Wadə ngə Kəmani yu Brahim

1 Ga dî yuu ngaco nakəmay -də, Hâw Kəmani nafegə Brahim a ngun də toy ga acenə ga : «Ngə gəhəgujən ja, Abram. Dâw muh ngə wuhəlagə agû go wəugû dî dăbu

⁴ 14.18 Kadənom^a : migəw anə ngə yəan Kəmani ibada, dān ngə dəmu adan

go.» ² Ga Brahim ace : «Hâw Kəmani May, gəuni məni?
Dâw wucal wuli kəte gudo ja. Ga warada ngaw gudo
Eliyeser hə Damas ngə ajûgu.» ³ Kuren Brahim ace :
«Dâw gauni dūr ja, ga lûgu hə fadaw ngaw muh ngə
ajûgu warada ngaw.» ⁴ Ga Hâw Kəmani ace : «Lûgu yuu
ajûgu warada agû ja. Na muh ngə gəwuy wuli ngə ajûgu
warada agû.» ⁵ Ga Kəmani nalaw Brahim waray də tanda
ga acenə ga : «Gəgalgay ngwə, amu hame dəgə gəboho
xilogu.» Ga ace : «Dūr agû nəji dâbu də ai xilogu.»

⁶ Ga Brahim naan Hâw Kəmani ammandə, ga Hâw
Kəmani naamunə də Brahim lûgu jərema. ⁷ Ga Kəmani
acenə ga : «Dâw Hâw Kəmani ngə walawgû a Wur hə
Kaldania dəgə wəugû bəla ngə gukul a lay yuu.» ⁸ Ga
Brahim ace : «Hâw Kəmani May, wukəy də kiximi də
lartə yuu nəji ngaw?» ⁹ Kəmani acenə ga : «Adu gəani
kərna kəte yu kani kəte yu dimi kəte ngə yəcal yiman
kâkənə kâkənə yu ngigi kadabar kəte yu ngigi malləm
kəte.» ¹⁰ Aidə ga Brahim naal naadu ləman kâkənə yuu
nahəla. Ga nakahalay də kixi, dədan kâkənə co. Ga reda
kixi yuu, nagiy a kəla hə mādəgay. Gəre ngigiy
nakahalay ja. ¹¹ Ga kogə nahay ga akəra ahəm xû hə
ləman ngə namatə yuu, gəre Brahim nagiyadan.

¹² Aji akəra awul –də, Brahim hənay nacihnə ga ahunay
də jəw. Ga ahunay –də, ahəmaynə də naji anə nəməkə ga
gab u an nafi yu də jəw. ¹³ Ga Kəmani acenə ga : «Wucegû
də kədie dūr agû yual yəjân a lartə ngəde də həto. Migəw
yəan dəadan ma ngwə, yəkəmu adan jow yiman âru
həgay. ¹⁴ Gəre maay lartə ngə yaan dəadan ma yuu, wəan
adan hariadə, dugo dūr agû yəjûgu ləman dâbu ngwə,
yəcar a lartə yuu. ¹⁵ Na go, gəjân də alli agû ngwə gəji
wura təy, dugo gəmatə gual gə mbə agûay. Gəta xidəra
ngəla go. ¹⁶ Gəre yiman âru həgay nakəmay dugo dūr agû

yəkwoxi yəu həndu. Maay Amorit, ngə kəne yukul a həndu, dî adan âbi ngə yəan kudu nakəmay də ngu đugo wagiyan ja, ga yuu ro.»

17 Ga aji nawul ga bəla naji ciləm də, Brahim naamu dî ai nguneram ngun đəan kənjay a yu ngəpa gay an âwa ngə nakəmay a fargə də xù hə ləman ngə yakahalay də kixi yuu. 18 Aji yuu -də, Hâw Kəmani natâl fargə də dân yu Brahim wadə. Ga acenə ga : «Lartə yuu, jûgunî a gə də kulu hə Masar đugo âđinî tğərinî kulu dəmu hə Furat, ngaco wəunə dūr agû. 19 Lartə ngə maay Kayeni yu maay Kenisi yu maay Kadumuni 20 yu maay Hiti yu maay Ferisi yu maay Rafa 21 yu maay Amori yu maay Kanaan yu maay Jirgasi yu maay Yebusi ngaco wəudan.»

Kəra 16

Hagar yu Səmayla

1 Wute, Sarayi, ngərəm ngə Brahim, kurù dawuynəy Brahim wuli kəte gudo ja. Gəre dəcal maram adə kəte hə Masar ngə yəcədə ga Hagar. 2 Aidə ga Sarayi dəcegə Brahim ga : «Ngo wute, dâw Hâw Kəmani nawagəani wuynî. Aidə ga, wual gə maram ngaw, wanəge gətaniəy a lay wuli.» Ga Brahim nayaku dî ngə ngərəm anə Sarayi dacenə. 3 Aidə ga Brahim najân a Kanaan yiman həkan -də, Sarayi, ngərəm ngə Brahim, dajûgu maram adə Hagar daunə Brahim də ngərəm anə. 4 Ga Brahim naal gə Hagar ga daji tugun. Ga dakəy də daji tugun -də, dəamu Sarayi a yəl âbi. 5 Aidə ga Sarayi dəcegə Brahim ga : «Di âbi ngə Hagar đəan ani ngaco na ngə gəan ani. Waugû maram ngaw gəre daji tugun -də, dəamuni a yəl âbi. Dâw yu na, ngə Hâw Kəmani aamu fargə dəamû.» 6 Ga Brahim

aceda ga : «De maram agəm, ga an adə dı ngə
aligəagəm.»

Aidə ga Sarai dakəmu adə jow ga Hagar dahəgudə
dayel dəli. ⁷ Gəre mələyga ngə Həw Kəmani nau
naamudə a kəla hə amay ngə afələgə⁵ a ngun də lu kexa a
kəri də dibel hə bəla ngə yəcenə ga Sur. ⁸ Ga acedə ga :
«Hagar, maram ngə Sarayi, gəu a xı ga gual xı?» Ga dəce
: «Wahəgudə gə Sarayi, mo dəaw.» ⁹ Ga mələyga ngə Həw
Kəmani acedə ga : «Kwoxi gual gə mo dəagəm dəgə gəji
adə tani.» ¹⁰ Ga mələyga ngə Həw Kəmani nakwoxi ga
acedə ga : «Wəan də dūr agəm dābu də ngə yəga
yəbohoda ja.» ¹¹ Kuren mələyga ngə Həw Kəmani ace :
«Ngo, kəne nəm tugun ga gəwuy wuli ga gətəl həmu an
də Səmayla. Həw Kəmani naamu awal agəm ga yuu ro.
¹² Wuli agəm nəji ai kuro hə dəli. Ga dān yu migəw ngaco
yəan mādəgay də aybu. Ga nətay fu nanə a cobay də ciri
anəy ngaco.»

¹³ Ga Hagar dafegə həmu Həw Kəmani ngə nakanjudə
ga dəce : «Na Kəmani ngə gəamuni.» Ga dakwoxi ga
dəce : «Dān ngə aamuni, waamunə də kani à?» ¹⁴ Ga yuu
ro ngə bəram ngə akul a ngu yuu yəcenə ga Bəram
Lahay-Royi (ngə ace <dı aroa ngə aamuni>). Bəram yuu
akul a fargə də Kades yu Bered. ¹⁵ Aidə ga Hagar
dəwuyney Brahim wuli ga natəl həmu an də Səmayla.
¹⁶ Aji ngə Hagar dəwuyney wuli yuu –də, Brahim yiman
an həkan xoxku yu həraxkə.

⁵ 16.7 Amay afələgə : amay ngə nəcar də donoa

Kəra 17

Wadə hə fargə də Kəmani yu Brahim

1 Wute Brahim yiman an naji həkan həligâr yu həligâr –də, Hâw Kəmani nakəmuxi ga acenə ga : «Dâw Kəmani Donoa. Kiegə dibel ngaw dægə hal agû nəji ngəla go gəji jərəma go. 2 Wutâl fargə dəamû wadə ga wəan də dūr agû dâbu də jəw.» 3 Ga Brahim natâgədə ngum an lu ga Kəmani nakanjunə dəy. 4 Ga acenə ga : «Ngo yuu wadə ngə watâl fargə də dâw yu na : Na gəji mbə ngə njili dâbu. 5 Wanə wufegû də Abram⁶ gərə jûgunî a gə də cându đugo âđinî bohu yuu, wufegû də Abraham⁷. Wəan dəagû abhə ngə njili dâbu ga yuu ro. 6 Wəan də dūr agû dâbu də jəw dægə yəji maay lartə dâbu. Mayay co yəcar a ngun də dūr agû. 7 Wutâl fargə də dâw yu na go wadə, fargə də dâw yu dūr agû go wadə. Aidə ga, wadə yuu nəan dəani Kəmani agû go Kəmani ngə dūr agû go. 8 Kuren, na yu dūr agû co wəugûay lartə hə Kanaan ngə halla gukulaw a lay də həto yuu. Lartə yuu ngaco wəunə dūr agû də ham ngwə, dâw go wuji Kəmani adan.»

9 Kuren Kəmani acegə Brahim ga : «Wute, na yu dūr agû ngaco, calaynaw wadə ngaw də ngəla. 10 Ngo yuu wadə ngə gəcalaynaw a fargə də dâw yu dægûay : Lûgu ngə nawuyxi də hugway ngwə, ngaco gəfəjunaw a kâjia. 11 Kâjia yuu dân muh akəmu də dâw yu dægûay matâlaw wadə. 12 Na yu dūr agû ngaco, wuli nawuyxi də cəy xoxku ngwə, gəfəjunaw a kâjia. Ma agûay ngə yawuyxi a fadaw agû ngə yen kal, gatu də gurxu a lartə ngəde ngə yen kal, dədan dūr agû ja, gərə dədan co gəfəjudan a

⁶ 17.4 Abram a təlam adan ace ‹abhə darajaa›

⁷ 17.6 Abraham a təlam adan ace ‹abhə ngə dūr dâbu›

kâjia. ¹³ Məhay ngə yawuyxi a gay fadaw agû yu ngə gatu ngaco gəfəjudannaw a kâjia. Aidə ngwə, wadə ngaw akul a gə də xù agûay ga nəjân də ham. ¹⁴ Gəre lûgu ngə nafəjuxi a kâjia ja ngwə, lûgu yuu yəlawnə a ngun də migəw. Məni ngwə, dân nakiegə wadə ngaw ja, ga yuu ro.»

Waradama

¹⁵ Wute, Kəmani acegə Brahim ga : «Ngərəm agû ngə gəfedə də Sarayi⁸ dəy ja. Jûgunî a gə cāndu đugo wualnî boho yuu gəfedə də Sara⁹. ¹⁶ Wutâl xù adə bərga dægə dəwuygûəy wuli. Wəan dədə bərgaa dægə dəji man migəw hə lartə dābu ; Mayay hə lartə dābu co yəcar a ngun də dūr adə.» ¹⁷ Aidə ga Brahim natālgə ngum an lu ga nahəlâcəy. Ga acegə a gabu an də : «Lûgu yiman ârua nəga nəwuy wuli à? Sara, ngə yiman adə həkan həligâr go, dəga dəwuy à?» ¹⁸ Ga acegə Kəmani ga : «Gacalay Səmayla də ngəla ngwə, wucəlbû gəagû đî ngədə ja.» ¹⁹ Ga Kəmani ace : «A, a, ngərəm agû Sara muh ngə dəwuygûəy wuli, ga tâl həmu an də Yisaka¹⁰. Dân yu dūr həan co, wutâl fargə dəanay wadə də ham. ²⁰ Gəre mənna hə Səmayla ngə gaceni go wahəngə. Dân co wutâl xù an bərga dægə awuy migəw dābu. Dūr həan nəji dābu də jəw. Nəji abhə ngə maynaay həkan yu kixi. Wəan dəan mbə ngə lartə dəmu. ²¹ Gəre Yisaka, wuli ngə bali saha aidə ngwə, Sara dəwuygûəy, wutâl fargə dəanay wadə.»

⁸ 17.15 Sarayi a təlām adan ace <mayram ngaw>

⁹ 17.15 Sara a təlām adan ace <mayram>

¹⁰ 17.19 Yisaka a təlām adan ace <nahəlâcəy>

22 Ga mænna ngə Kəmani acegə Brahim namay –də, Kəmani naal kəri. 23 Ga yəm yuu –də, Brahim nacih wuxi an Səmayla yu maay ngə yawuyxi a fadaw anə yu ngə natu ngaco, hugway həan, ga nafəjudan a kâjia. Aidə ga, yəm ngə Kəmani nakanjunə a lay –də muh, ngə Brahim nafəju migəw anə ngaco a kâjia. 24 Ga aji ngə Brahim ayel kâjia –də, yiman an həkan həligâr yu həligâr. 25 Wuxi an Səmayla go, yiman an həkan yu kâkənə. 26-27 Brahim yu wuli həan Səmayla yu maay ngə yawuyxi a fadaw anə yu ngə natu ngaco, hugway həan, yayel kâjia a yəm kəte.

Kəra 18

Kəmani naka mænna hə Sara

1 Aji ci –də, bəla naji yəraw cir ga Brahim najay akul a gay tanda anə a kəla hə wanay dəmu ngə Mamre –də, Hâw Kəmani nakəmuxi a gəan. 2 Ga nagunu ku dəan –də, naamu məhay kâkənə ngə yukul a maynî a kəla həan. Ga naamudan –də, nama a gay tanda ga nahəgudə naal gəadan ga nakəbayxi a gə də lu. 3 Ga ace : «Dəmu ngaw, dâw kîdama agû ga gamaynaw a fadaw ngaw ngwə, gabu aw nəji alli. 4 Wuadû gəagûay amay ngəna ci dægə gəbenunaw cû dægûay dugo gəannaw cudə a day də wanay yuu. 5 Wuadû gəagûay kəmbu ngəna ci dægə gətanaw dono dugo gualaw habər agûay. Məni ngwə, gakəmaynaw a kəla hə kîdama agûay ga yuu ro.» Ga yəcenə ga : «Ngəla, ga an dî ngə gacegə.» 6 Ga Brahim nakwoxi nayel tanda də kawi ga acegə Sara ga : «Dâgə âmbi kunjaka kâkənə dægə gəlaw tâbuka də kawi.» 7 Ga nahəgudə naal ngun də ha anə ga nacih wuxi ha abbi, xù an kurəcay. Ga naadû gə kîdama anə ga nafiyow də kawi.

8 Ga najûgu fêlê bul yu yini yu xù ngə yafiyow, ga naadu gə məhay kâkənə yuu. Ga yəhəm kəmbu yuu -dê, Brahim namay a maynî a kəla həadan a day dê wanay. 9 Ga wute yəcegə Brahim ga : «Ngərəm agû Sara dukul a xî?» Ga ace : «Dukul a ngun dê tanda yuu.» 10 Məhay yuu kəte həadan Kəmani ga acegə Brahim ga : «Bali saha aidə ngwə, wukwoxi wəu fadaw agûay dəy, gərə kamən ngə wəu ro, ngərəm agû Sara dəwuy wuli.»

Ga Sara dukul a gay tanda a kay dēan ga dahəmay mənna yuu. 11 Brahim yu Sara, dədan kixi co yaji wura təy. Sara go yiman adə hə wuyî nakəmay. 12 Aidə ga Sara dahəlâcəy ga dəcə : «Dâw go waji wura ga dono aw namay. Hugway nəyel gabu aw dəy dê kiximi? Hugway ngaw go naji wura təy.» 13 Aidə ga Hâw Kəmani acegə Brahim ga : «Məndo ro ngə Sara dahəlâcəy ga dəcə : <Wuga wuwuy dê kâni à, dâw ngə waji wura yuu?» 14 Dî ngə Hâw Kəmani nəga nəan ja akul à? Bali saha aidə dægə wakwoxi wau ngwə, Sara dəcəl wuli.» 15 Ga Sara dahəgujən ga dacûlu. Ga dəcə : «Wahəlâcəy ja.» Ga Hâw Kəmani acedə ga : «Yəy, gahəlâcəy dê kâni.»

Kangay ngə Kəmani yu Brahim hə Sadum

16 Wute, məhay yuu yane ga yaunə ku dēadan Sadum ga. Brahim go nakahalludan. 17 Ga Hâw Kəmani acegə a gabu an dê : «Dî ngə wukəra wəan wutəmagə Brahim à? 18 Brahim nəji mbə ngə migəw dâbu go donoa go, ga hərə Brahim ro, wutâl xù maay dunia ngaco bərga. 19 Wajûgunə dægə atâl welə an yu dūr həan ngaco dægə yəkiegə dibel ngə Hâw Kəmani dægə yəkiegə haria yu kənjərə. Aidə ngwə, wəunə dî ngə wacənə dê wəunə.» 20 Wute, Hâw Kəmani acegə Brahim ga : «Wahəmay dê maay Sadum yu maay Gamora, bigə adan naji təbay dê

ngə nakəmay də ngu. ²¹ Wukəra wuhay wual wuamunə də nda yəan dî âbi də ai ngə wahəmay yuu muh à. Kâni wəlla loh ngwə, wukəy.»

²² Wute məhay yaunə ku dəadan Sadum ga, gərə Brahim namay najân a baha Hâw Kəmani. ²³ Ga nahagə hægwi dəan ga ace : «Gəhəla migəw âbi ngwə, migəw jərəmaay ngə yukul a gəadan co à gəhəladan? ²⁴ Wanəge migəw jərəmaay həkan xingi yukul a ngun də bəрни yuu. Ga hərə migəw jərəmaay həkan xingi yuu ro gudo, bəрни yuu gəan anə ngabərtə ja à, ga gəwiyâwdə də kâni à?

²⁵ Dî yuu ngə gəan ja. Lûgu âbi yu lûgu jərəma gəhəladan də kəte à? Gəan lûgu jərəma dî ngə gəan lûgu âbi yuu nəji à? Dî yuu âbi də jəw! Na hariama hə dunia ngaco, gəkiegə dibel hə kənjəre ja à?» ²⁶ Ga Hâw Kəmani ace : «Wata migəw jərəmaay həkan xingi a Sadum ngwə, hərə dəadan ro wəan ngabərtə maay bəрни yuu ngaco.»

²⁷ Ga Brahim ace : «Dâw bəbər yu fədən muh, gərə wujûgu niya dægə wukanju Kəmani May. ²⁸ Wanəge migəw jərəmaay həkan xingi ro, xingi abal. Hərə migəw xingi ngə yəbal ro, gəwiyâwdə bəрни yuu ngaco à?» Ga Kəmani ace : «Wata migəw jərəmaay həkan hægay yu xingi ngwə, wuwiyâwdə bəрни yuu ja.»

²⁹ Brahim nakwoxi ga ace : «Wanəge migəw jərəmaay həkan hægay muh ngə yukul a lay həgo?» Ga Kəmani ace : «Hərə migəw həkan hægay yuu ro, wuwiyâwdə bəрни yuu ja.»

³⁰ Kuren Brahim ace : «Kəmani May ngaw, ngə wukanju ngwə, gəno ja, gərə wanəge migəw jərəmaay fiyəkə muh ngə yukul a lay həgo?» Ga Kəmani ace : «Wata migəw jərəmaay fiyəkə ngwə, wuwiyâwdə bəрни yuu ja.»

31 Brahim ace : «Wujûgu niya dægə wukanju Kəmani May ngaw : Wanəge migəw jəremaay xagə muh yukul a lay.» Ga Kəmani ace : «Hərə migəw xagə yuu ro, wuwiyâw də bəрни yuu ja.»

32 Ga Brahim ace : «Kəmani May ngaw, ngə gəno ja. Yuu kanjunî ngaw ben gay an. Wanəge migəw jəremaay həkan muh yukul a lay.» Ga Kəmani ace : «Hərə migəw həkan yuu ro gudo, wuwiyâwdə Sadum ja.»

33 Wute kangay adan namay –də, Hâw Kəmani go naal, Brahim go nakwoxi naal ngədə an.

Kəra 19

Wiyâwnî hə Sadum yu Gamora

1 Bəla naji ciri –də, mələygaay kixi yau Sadum. Lut go najay akul a gay hara hə bəрни. Ga naamudan –də, nama naal gəadan dægə yəkahal ku. Ga natâlgu ngum həan lu.

2 Ga ace : «Bərga həagûay ro, aunaw mbəalaw fadaw ngə dâw kîdama agûay dægə gəhənaynaw a lay go, gəbenunaw cû dəagûay go, dugo həba kwadə ngwə, gəkəmaynaw.» Ga yəce : «A, a, yəhənay a fele dəmu yuu muh.» 3 Gərə Lut kâgu co naani, nakanjudan ga naâfdidan fadaw anə. Ga natəkawdanəy way go nalawdanəy bərodi bala tawara go, ga yahəm.

4 Kamən ngə yəma yəhənay ro, məhay yau yakəle fadaw yuu. Məhay ngənaay yu jammay ngaco yukul ga yau a ndaraco a ngun də bəрни hə Sadum. 5 Yafegə Lut ga yəcenə ga : «Ndare məhay ngə cāndu kənəm yuu –də, yau fadaw agû, adudan dægə yəhənay də kəte.»

6 Ga Lut nacar gəadan waray ga nacagəri gay fadaw a kay dəan. 7 Ga ace : «Habi aw, ngə gəannaw dî âbi yuu ja. 8 Həmaynaw, wucal yəgəram kixi ngə yəhən hugway ja.

Ga wuadu gægûay dægə gəan adannaw dî ngə aligəagûay. Gəre məhay yuu yau yukul a fadaw ngaw ga ngə gətəmagə adannaw ja.» 9 Ga maay Sadum yəcenə ga : «Laha a gay fadaw yuu.» Ga yəcegə mādəgay ga : «Amunaw lûgu yuu. Lut nau də həto gəre kəne akəra atay ganun anə həgo? Aan kərtə ja ngwə, məan anənw di âbi gə həto anəay gudo.» Ga yaxəyu Lut də dono ga yalawnə xito kəte, ga yaal gə gay fadaw dægə yəcəju də dono. 10 Gəre məhay kixi ngə yukul a ngun yacih Lut yaâdi ngun ga yacəgəri gay fadaw kərəb. 11 Ga məhay ngə yakəle fadaw ngaco, həto ngə Lut yaan dəadan kəmbû, ngənaay yu jammay ngaco, ga yəga yəamu gay fadaw gudo ja.

12 Wute məhay kixi yuu yəcegə Lut ga : «Wəniay migəw agû a ngun də bəрни yuu? Gəcal ami həagûay wəlla wələ agû gudo, taldan yəcar a həndu. 13 Yəkəra yəwiyəwdə bəрни yuu ga yuu ro. Maay bəрни yuu, dî âbi ngə yəan Hâw Kəmani nahəmay, ga yuu ro ngə nahəganunay dægə yəwiyəwdə bəрни yuu.» 14 Aidə ga Lut nacar naal nacəlbû ami həanay ngə yəjûgu yəgəram anə ga acedan ga : «Ma gəcaraw a bəрни yuu! Hâw Kəmani akəra awiyəwdə ga.» Gəre ami həanay mənna anə yajûgu də ai bike.

15 Ga aji akəra ahəyu -də, mələygaay yatay ajəla hə wualnî. Ga yəcegə Lut ga : «Yâlla! Ma gəjûgu ngəram agû yu yəgəram agû kixi ngə yukul a həndu dægə gəcaraw a ngu yuu dægə tægəriba ngə ayel bəрни yuu atagûay ngwə, gəmatənw ja.» 16 Ga Lut ane də kawı ja -də, Hâw Kəmani naan anə njiməltə, ga məhay kixi yuu yajûgu dān yu ngəram anə yu yəgəram anə kixi a yimay adan, ga yaâdidan waray də bəрни yuu.

17 Ga yacar a bəрни -də, mələygaay kəte həan acegə Lut ga : «Həgudə gəalu aro agû. Ngə gəamu kay dəagû go ja.

Ngə gəmay a ngun də kologo yuu go ja. Gəcəlbû gəjân də aroa ngwə, hægudə gual kədəgəri ataw.»¹⁸ Gəre Lut ace : «A, a, lûgu darajaa, bərga həagû ro, nəji ani ja. ¹⁹ Dâw kîdama agû, gaamuni a yəl ngəla. Ga gaan dî ngəla də jəw ga gaalu aro aw. Gəre kəne wuga wuhægudə wuta kədəgəri ja. Kədîe tîgəriiba nətani ngwə wumatə. ²⁰ Gəre ngore bəрни yuu dân cobay də jəw ja. Bəрни yuu dân ngəna ga. Âjuni dəgə wual wutəmaxi a lay dəgə wəalu aro aw.»²¹ Ga mələyga acenə ga : «Ngəla, wudugwagû dəy, ga bəрни ngə kəne gəka mənna hən yuu wutâl tîgəriiba ja. ²² Gəre yâlla, wual də kawî. Məni ngwə, kamən ngə gual ro, wuga wəan âpi gudo ja.» Ga yuu ro ngə bəрни yuu yəcenə ga Sohar¹¹.

²³ Ga aji ahəyu -də, Lut nau Sohar. ²⁴ Ga Hâw Kəmani natəkâli kaw âwa də ai dəlagə ngə nau də âw a hame. Ga naxə a gə də bəрни hə Sadum yu Gamora co. ²⁵ Aidə ga Kəmani nawiyâwdə bəрни kixi yuu yu fu hə kəla həadan ngaco yu migəw yu wanay yu bədə kəlî ngaco. ²⁶ Ngərəm ngə Lut co, daamu kâdugu dədə, ga daji manda ngə akul a maynî də ai kaw.

²⁷ Ga kwadə ciləm -də, Brahim naal ngədə namay a lay a maynî a baha Hâw Kəmani. ²⁸ Ga naamu kologo ngə Sadum yu Gamora yukul a lay -də, naamu kənjay dəmu ngə ama a gə də lu. Ai kənjay hə âw dəmu gərna.

²⁹ Aji ngə Kəmani awiyâwdə bəрниay hə kologo yuu -də, nalân Brahim ga nalaw Lut a ngun də tîgəriiba ngə nau gə bəрниay ngə wanə Lut akul a lay yuu.

¹¹ 19.22 Sohar a təlam adan ace <ngəna>

Dûr hæ Lut

³⁰ Lut nahөгujән a jânni a Sohar ga dân yu yөгөram anə kixi yaal yajay a kədəgəri. Ga yahəlay fadaw adan a ngun də kaw. ³¹ Ga de dəmu dəcəgə kəti dəadə ga : «Abhə amû go naji wura. Hugway ngəde ngə ajûgumû də ai hada hæ lartə go akul ja. ³² Au mbəal, məunə abhə amû mbal axii dəgə dāw yu dân go yəhənay, nəm yu dân go gəhənaynaw dəgə mələwnaw dūr.»

³³ Aidə ga kənəm yuu -də, yaunə abhə adan mbal ga naxii. Ga wu dəan dəmu dau gəan. Dân -, saha ngə dahənay a lay yu saha ngə dama a lay co acal tapa ja də gəndə. ³⁴ Həba həan -də, de dəmu dəcəgə kəti dəadə ga : «Ngo, kəndə wau gə abhə amû. Cāndu ciri yuu go, məunə mbal axii dəy dugo nəm go gual gəan. Aidə ngwə, mələwnaw dūr.» ³⁵ Ga kənəm yuu -də, yaunə abhə adan mbal ga naxii dəy. Ga wu dəan ngəna dau gəan. Dân -, saha ngə dahənay a lay yu saha ngə dama a lay co, acal tapa ja də gəndə.

³⁶ Aidə ga, yөгөram ngə Lut kixi co yaji tugun hæ abhə adan. ³⁷ Wu dəan dəmu data wuli ngə datâl həmu həan də Moab¹². Dân naji mbə ngə migəw ngə kəne yəcedan ga Moabit. ³⁸ Kəti dəadə go data wuli ngə datâl həmu həan də Ben Ammi¹³. Dân naji mbə ngə migəw ngə kəne yəcedan ga Ammonit.

¹² 19.37 Moab a təlam adan ace <nacar a gə abhə>

¹³ 19.38 Ben Ammi a təlam adan ace <wuxi migəw ngaw>

Kæra 20

Brahim yu Abimalik

1 Wute Brahim nalakwi naâju ngædæ Mamre, ga naal lartæ hæ Negeb. Ga najay a fargæ dæ Kades yu Sur gære nual nælæw a Gerar. 2 Ga Brahim, Sara ngæræm anæ gære acegæ migæw dæ : «De ciri ngaw.» Ga Abimalik, May hæ Gerar nalaw najûgudæ. 3 Gære Kæmani nau gæ Abimalik a ngun dæ toy a kænæm ga acenæ ga : «Na hæræ ngæræm ngæ galaw a fadaw adæ yuu ro ngæ gæmatæ. Mæni ngwæ, de ngæræm ngæ lûgu ga yuu ro.» 4 Gære Abimalik kurû naal kæla hæadæ ja ga ace : «Kæmani May! Migæw ngæ yaan dî âbi ja, co â gæhæladan? 5 Hugway adæ naceni dæ de ciri anæ. De go daceni dæ dæn ciri adæ. Wukul dæ angal hæaw go, waan dî âbi ja go.»

6 Kæmani acegæ Abimalek a ngun dæ toy ga : «Dâw co wuhæn dæ gaan dæ angal hæagû. Ga dâw ngæ wawagæ agû yelnî bigæ. Ga yuu ro ngæ wawagæ agû tæmagæadæni. 7 Wute ngæræm yuu kwonæ gæunæ hugway adæ. Dæn ndâbi ga næugû fatia ngwæ gæjân a dunia. Gaâdî gaunæ ja ngwæ, kæy dæ na yu migæw agû ngaco gæmatænaw.»

8 Ga kwadæ cilæm -dæ, Abimalik najay ga nafegæ kîdama anæy ngaco ga nacedan dî ngæ nau gæan a toy ngaco. Ga migæw yuu yahægujæn dæ jæw. 9 Ga Abimalik nafegæ Brahim ga acenæ ga : «Yuu gaan anay mæni? Waan agû dî kiximi bigæa ngæ dâw yu migæw ngaw ngaco gætâlnay bigæ tæbay dæ aidæ? Gaan ani dî ngæ lûgu næan lûgu ja.» 10 Ga acegæ Brahim ga : «Gæcælbû mæni gære gaan dî yuu?» 11 Ga Brahim ace : «Wuce kâgu dæ migæw hæ lartæ yuu yætâgæ Kæmani daraja ja ga hæræ ngæræm ngaw ro yæhælani gæ aro. 12 Kuren, de ciri ngaw dæ kâni. De wu dæ abhæ ngaw gære wu dæ yay ngaw ja. Ga daji ngæræm ngaw. 13 Aji ngæ Kæmani natâlmi dægæ wæâju fadaw ngæ

abhə ngaw dəgə wulûlu -də, wacegə ngərəm ngaw ga : Ji ngəla dəgə mbaal ndara gudo, gəcegə migəw də nəm ciri ngaw.»

14 Aidə ga Abimalik naunə Brahim dimiay yu kaniay yu haay yu maay yu maramay də kənjo go, nakwonə naunə ngərəm anə Sara go. 15 Ga acenə ga : «Ngo lartə ngaw yuu ngaco akulnəy na, ga wual gəjay a ngədə aligəagû.»

16 Ga nakwoxi gə Sara ga acedə ga : «Ngo, amu, waunə ciri agəm gurxu kəlmay dəbu. Yuu dî ngə akəmu migəw agəm ngaco də gaan dî âbi ja.»

17-18 Abimalik nalaw Sara, ngərəm ngə Brahim, ga yuu ro ngə ngəram hə fadaw ngə Abimalik ngaco Hâw Kəmani nawagə adan wuynî. Aidə ga, Brahim naan Kəmani ngodo, ga Kəmani nakədə Abimalik yu ngərəm anə yu maram anəy ga yaji yəwuy.

Kəra 21

Wuyxinî hə Yisaka

1 Ga Hâw Kəmani naannəy Sara dî ngəla də ai ngə bohu də nacegə. 2 Brahim naji wura təy, gərə Sara daji tugun. Ga hartə ngə Kəmani nacegə nau –də, dawuynəy Brahim wuli. 3 Ga wuli ngə Sara dawuynəy, Brahim natâl həmu an də Yisaka. 4 Ga wuli yuu nawuyxi də cəy xoxku –də, Brahim nafəjunə a kâjia də ai ngə Kəmani nacenə. 5 Aji ngə Yisaka awuyxi –də, Brahim yiman an âru. 6 Ga Sara dəcə : «Kəmani naan də gabu aw alli ga wuhəlâcəy. Migəw ngədə co yahəmay habar aw ngwə, yəhəlâcəy.»

7 Ga dəcə : «Wanə, wəni nəga nəcegə Brahim də saha ci Sara dəunə wuli kuyey? Dăn naji wura təy, gərə wawuynəy wuli.»

Tuwanî hæ Hagar yu Səmayla

8 Wute Yisaka naji dəmu ga yaî gəan kuyey. Ga aji ngə yî gəan kuyey -də, Brahim naan ləmar dəmu.

9 Ga yəraw kəte -də, Sara daamu Səmayla, ngə Hagar, ngərəm hæ Masar, dawuynəy Brahim, ga awaca də wuxi adə Yisaka. 10 Aidə ga Sara dəcəgə Brahim ga : «Wuli hæ maram yuu, dân yu wuxi aw Yisaka yəfiyanə warada ja, ga giya maram yuu yu wuli adə co.»

11 Səmayla co wuxi an ga Brahim mənna yuu naan də gabu an cay də jəw. 12 Gərə Kəmani acenə ga : «Ngə hərə maram yu wuli həadə ro, gabu agû aji cay ja. Həmay dî ngə Sara dəcəgû ngaco. Məni ngwə, Yisaka dân ngə aji dūr həagû ngə wanə wəcəgû də wəugû. 13 Gərə wuxi maram dân co wuli həagû, ga wəunə dūr ngə aji njili dəmu kəte.»

14 Wute Brahim najay a kwadə ciləm ga nakəra kəmbu yu amay ngun də cûrugu kəte, ga naunə Hagar. Ga najûgu wuli natâgədə nguru adə, ga nagiyadə. Ga daal dəlûlû a dəli hæ Bir Seba. 15 Ga amay hæ cûrugu yuu namay -də, datay daaju wuli a day də wanay ngəna ci. 16 Aidə ga daal dajay a cobay dəan də ngə axi gakoh kərnigə ngwə, nətadə. Ga dəcə : «Wucəlbû wuamu matənî hæ wuli həaw ja.» Ga dajay a cobay ga dəcuy də kogə dəadə jamma. 17 Kəmani nahəmay kogə də wuli a hame ga mələyga ngə Kəmani nafegə Hagar ga ace : «Məni nau gəagəm, Hagar? Gəhəgujən ja. Kəmani nahəmay kogə də wuli a ngədə gaajunə a lay. 18 Ma, cu wuli agəm dægə gəcih gəan yiman. Məni ngwə, wəan dəan mbə ngə njili dəmu, ga yuu ro.» 19 Ga Kəmani nacəju yəl adə -də, daamu bəram amaya. Ga dalândə cûrugu adə go daunə wuli adə ga naxii go.

20 Kəmani nahəlagə wuli yuu ga naji dəmu ga najân a dəli -də, naji cadəma, ga ahən kohnî kərnigə də ngəla.
21 Najay a dəli hə Paran, ga manay dajûgunəy dəgərəm hə Masar də ngərəm anə.

Wadə hə fargə də Brahim yu Abimalik

22 Aji ci -də, Abimalik yu Pikor, dəmu hə âxkər anəay, yau gə Brahim, ga yəcənə ga : «Na -, gəan âpi gudo, Kəmani nədugwagû. 23 Aidə ga, wute, anxî mage a gə də həmu Kəmani a həndu muh dəgə gəji kəladu aw go ja, kəladu hə weləaw go ja, kəladu hə dūr ngaw go ja, gərə gəan dâw yu lartə yuu co dî ngəla də ai ngə dâw wacalaygû də ngəla.» 24 Ga Brahim ace : «Yəy, wəanxi mage.»

25 Aji ci -də, Brahim nau nəcəgə Abimalik mənna hə bəram anə ngə kîdamaay ngə Abimalik yaî gəan. 26 Ga Abimalik nangwoy ga ace : «Lûgu ngə naan dî yuu wuhənnə ja. Na go, bohu də gaceni ja. Dâw go cāndu muh ngə wahəmay.» 27 Ga Brahim naunə Abimalik dimiay yu kaniay yu haay də kənjo, ga yatâl fargə dəadan wadə. 28 Wute Brahim nacakiyu dimi kugəri ngənaay təlør a ngun də ləman anə, ga natay ci gəadan. 29 Ga Abimalik ace : «Məndo ro ngə dimi kugəriay təlør yuu gatay ci gəadan?» 30 Ga Brahim ace : «Jûgu gəani dimi kugəriay təlør yuu. Dî yuu nəji ani həyda ngə akəmu də bəram yuu dâw ngə wala.» 31 Dədan kixi co yaanxi mage a ngu yuu. Ga yuu ro ngə ngu yuu yəcənə ga Bir Seba¹⁴.

¹⁴ 21.31 Bir Seba a təlør adan ace <bəram hə anxinî mage>

³² Aidə ga Brahim yu Abimalik yatâl fargə dɔadan wadə a Bir Seba. Ga Abimalik yu Pïkol, dɔmu hæ âxkəray anə yakwoxi yaal lartə ngə maay Pilistin. ³³ Ga Brahim nahəli wanay hæ tamxugu a Bir Seba, ga nafegə hæmu Hâw Kəmani ngə saha bico akul. ³⁴ Ga najân kəngal a lartə ngə maay Pilistin.

Kəra 22

Jarabtə hæ Brahim

¹ Dî yuu nakəmay –dɔ, Kəmani aan Brahim jarabtə ga acenə ga : «Abraham !» Ga Brahim ace : «Ngorenï.» ² Ga Kəmani ace : «Jûgu Yisaka, wuxi agû kəte loy ngə aligəagû, dɔgə gual bəla hæ Moriya. Gaal ngwə, həlanəniəy dɔ ki a gə dɔ kədəgəri ngə wukəmu agû yuu.»

³ Aidə ga həba həan –dɔ, Brahim nama a kwadə ciləm ga nakahalay wanay hæ annî dɔ hâdəga go. Natəgə kuro anə go, ga najûgu kîdama anəy kixi yu wuxi an Yisaka ga nane gə ngəđə Kəmani nacenə. ⁴ Ga yalû cəy kâkənə –dɔ, Brahim nacu ku dɔan –dɔ, aamu ngəđə Kəmani nacenə a cobay. ⁵ Ga acegə kîdama anəy ga : «Dəgûay yu kuro go jânnaw a həndu. Dâw yu wuli go yual tədəw dɔgə yətəgəđə ngum anay lu, đugo yəkwoxi yəu gəagûay.»

⁶ Ga Brahim natəgə wuxi an Yisaka wanay ngə afiyow dɔ dî ngə ahəla dɔ hədəga. Ga dân muh najûgu âw yu jana. Ga dɔdan kixi co yaal dɔ kəte. ⁷ Ga Yisaka acegə abhə anə Brahim ga : «Abhə ngaw!» Ga Brahim ace : «Gəcal mənï gəceni, wuxi aw?» Ga Yisaka ace : «Ngo yuu âw yu wanay, gərə ndare dimi ngə məfiyow?» ⁸ Ga Brahim ace : «Kəmani muh ngə nəumû dimi ngə məfiyow.»

Ga dædan kixi co yaal dæ kæte. ⁹ Ga yau ngædæ Kæmani nacenæ –dæ, Brahim nacæbagalu kaw ga nangun dæ ngædæ ahælanæy a lay Kæmani kî, ga nadæra a gæ dæ kæri dæan wanay. Ga nafænnay wuxi an Yisaka ga nacu natâgædæ kæri dæ wanay ngæ nadæraxi yuu. ¹⁰ Ga Brahim nacêlângæ yimay an dægæ ajûgu jana dægæ afigæ dæ wuxi an wuy. ¹¹ Gære mælâyga ngæ Hâw Kæmani nafenæ a kæri, ga acenæ ga : «Abraham! Abraham!» Ga Brahim ace : «Ngoreni.» ¹² Ga mælâyga acenæ ga : «Ngæ gætâgæ wuli yimay ja. Ngæ gæan anæ âpi gudo ja. Wuxi agû kæte loy, gære gawagæ Kæmani ja –dæ, kæne waamunæ dæ na gæan Kæmani darajadæ dæ jæw.»

¹³ Ga Brahim nangun ku dæan –dæ, naamu dimi bi ngæ wanay ngæna nacih kâmi an. Ga Brahim naal nacih dimi yuu, ga nahæla ga nafiyow dæ hâdæga a gay wuxi an. ¹⁴ Ga ngu yuu, Brahim natâl hæmu an dæ «Hâw Kæmani næfi dî». Yuu ro ngæ kæne co yæfenæ dæ : «A gæ dæ kædægæri ngæ Hâw Kæmani næfi dî.»

¹⁵ Mælâyga ngæ Hâw Kæmani nakwoxi nafegæ Brahim a hame dæy. ¹⁶ Ga acenæ ga : «Hâw Kæmani ace : Wuxi agû kæte loy yuu gudo gawagæani ja. Ga hæræ dî ngæ gaan yuu ro, wæanxi mage a gæ dæ hæmu aw dægæ ¹⁷ wutâl xû agû bærga. Wæan dæ dûr agû dâbu dæ ai xilogu hæ hame yu ai lu kexa ngæ akul a gay kulu. Dûr agû yæan waradadæ bærnaiy ngæ kæladuay hæadan. ¹⁸ Bærga hæ dûr agû ro, migæw hæ dunia ngaco wutâl xû adan bærga. Mæni ngwæ, na gajûgu mænna ngaw ga yuu ro.» ¹⁹ Aidæ ga Brahim nakwoxi nau gæ kîdama anæay, ga yane yaal Bir Seba. Brahim acal a lay fadaw anæ ga najân a lay.

Dûr hæ Nahor

²⁰ Ga dî yuu nakəmay -də, Brahim nahəngə də Milka co dawuynəy ciri anə Nahor welə an. ²¹ Wus, wuli kuru, yu kəti həan Bus yu Kemuhel, abhə ngə Aram, ²² yu Kesed yu Haso yu Pildas yu Yidlap yu Betuwel. ²³ Yuu yəngənaay xoxku ngə Milka dawuynəy Nahor, ciri ngə Brahim. Betuwel go nawuy wu dəan Rebeka. ²⁴ Maram ngə Nahor ngə yəcedə ga Rehuma co dawuynəy Nahor welə an ngə yəcedan ga Tebah yu Gaham yu Tahas yu Maaka.

Kəra 23

Kabar hæ Sara

¹ Sara dajān yiman âru yu xagə yu təlor. ² Sara damatə a Kiriāt Arba, fu ngə kəne yəcenə ga Hebron, a lartə hæ Kanaan. Ga Brahim nacuy ga najay aî mokwonda hæ ngərəm anə Sara. ³ Ga nama naāju ngu ngə kabar akul a lay, ga naal akanju maay Hit. ⁴ Ga acedan ga : «Dâw wəu a lartə ngədə ga wukul a gəagûay də hətə, ga wəy a gəaninaw ngədə wəan a lay ngərəm ngaw xidəradə.» ⁵ Ga maay Hit yəcegə Brahim ga : ⁶ «Lûgu dəmu, həmaynay. Kəmani naan dəagû lûgu darajaa a bohù dəanay. Fa ngərəm agû a kabar anay ben ngəla həan. Ngun dəanay, lûgu ngə nəwagə agû kabar ngə gəfa a lay ngərəm agû akul ja.»

⁷ Aidə ga Brahim nama nakəbayxi a baha maay Hit ngə yukul a lartə yuu. ⁸ Ga acedan ga : «Gauninaw amari dægə wəan ngərəm ngaw xidəradə a həndu ngwə, annaw Hefəron, wuxi Təsohar ngodo dægə ⁹ nəuni kaw cujia hæ Makpela ngə akul a ku də cuwi anə. Wucəlbû wutu də tāmman həan dægə kabar yuu aji ngaw də ham.» ¹⁰

Hefëron, lûgu Hit, go najay akul a bohù dë cìri anəy. Ga nanogë Brahìm gay a baha maay Hit ngə yau yukul a gay bərnì yuu ngaco. ¹¹ Ga ace : «A, a, lûgu dəmu, həmayni : Cuwi yu kaw cùjia ngə akul a lay ngaco wəugû dë kənjə. Ga wəugû a baha migəw ngə lartə ngaw dəgə gəfa a lay ngərəm agû.»

¹² Ga Brahìm nakəbayxi a baha maay lartə – ¹³ ga nanogë Hefëron gay dë jammay dë ngə migəw ngaco yəhəngə ga ace : «Dəw co, həmayni! Wubaxagə gurxu hə cuwi ga yaku dəgə gəjûgu dəgə wufa a lay ngərəm ngaw.» ¹⁴⁻¹⁵ Ga Hefëron acegə Brahìm ga : «Lûgu bərgaa, həmayni. Lu ngə acal gurxu kəlmay âru həgay, fargə dë dëw yu na acal mənì? Jûgu ngu yuu dəgə gəfa a lay ngərəm agû.»

¹⁶ Ga Brahìm nayaku dî ngə Hefëron nacegə. Ga nalăgu gurxu kəlmay âru həgay ga nabaxagə naunə a baha maay Hit dë ai ngə yəan a kaxagu. ¹⁷ Aidə ga cuwi ngə Hefëron ngə akul a Makpela, a dî dë Mamre, yu kaw cùjia ngə akul a lay yu wanay həan ngaco, ¹⁸ naji ngə Brahìm. Ga maay Hit ngə yau yukul a gay bərnì ngaco, yaji həyda.

¹⁹ Aidə ga Brahìm nafa ngərəm anə Sara a ngun dë kaw ngə akul a ngun dë cuwi hə Makpela, a Hebron, a kəla hə Mamre, a lartə hə Kanaan. ²⁰ Cuwi yu kaw cùjia ngə akul a lay ngə wanə ngə maay Hit yuu naji ngə Brahìm ga migəw anə yamatə ngwə, nəfadan a lay.

Kəra 24

Ngərəm ngə yacəlbûnəy Yisaka

¹ Brahìm naji wura təy, ga Hăw Kəmani natăl xù an bərga a fudo âpi co. ² Aji kəte –dë, Brahìm acegə kîdama anə ben wura həan ngə nəcalay ləman anə ngaco ga :

«Tâl yimay agû day dâ dængəl aw ³ dægə gəanxi mage a gə dâ Hâw Kəmani ngə nakahay hame yu lu co dægə wuxi aw ngə gəjûgunəy ngərəm a ngun dâ maay Kanaan ngə wukul a ngun dəadan yuu ja. ⁴ Gərə wual lartə ngaw dægə gəjûgunəy wuxi aw Yisaka ngərəm a ngun dâ migəw ngaw.» ⁵ Ga kîdama anə ace : «Naji dægə dægəram yuu dəyaku dəkiegəani dəu lartə yuu ja ngwə, wəâdî wəâju wuli agû a lartə ngə na gahala a lay à?» ⁶ Ga Brahim ace : «Ngə wuxi aw lartə ataw gəâdinə ja dâ ngəndə. ⁷ Hâw Kəmani ngə nakahay hame ngə nalawni a fadaw ngə abhə ngaw go lartə ngə migəw ngaw go. Dân ngə nakanjuni ga naanxi mage ga ace : «Lartə yuu wəunə dūr agû.» Dân muh ngə nəhəganu mələyga a baha agû ngwə, gəadu gə wuxi aw ngərəm. ⁸ Naji dægə dægəram yuu dayaku dəkiegə agû ja ngwə, mage yuu nətagû ja. Gərə aji məni gudo, wuxi aw ngə gəâdî tədəw ja.» ⁹ Aidə ga kîdama natâl yimay an day dâ dængəl hə dəmu anə Brahim ga naanxi mage dâ aan dî ngə nacenə. ¹⁰ Wute kîdama naciḥ logume həkan ngə dəmu anə, ga natâgə logume yuu kullay ngəlaay ngəlaay ngə dəmu anə ga nane. Ga naal gə yâlla ga. Naal gə bəрни hə Aram ngə Nahor akul a lay, a yâlla ngun dâ lartə hə Mesopotami.

¹¹ Ga nau -dâ, nahanunay logume a kəla hə bəram ngə akul a waray dâ bəрни. Ga nau a ciri, a saha ngə ngəram yəu yəkə a lay amay. ¹² Ga naan Hâw Kəmani ngodo ga ace : «Kəmani ngə dəmu ngaw Brahim nakiegə an, wəuni amari yu her dægə cāndu muh dāw yu dægəram ngə wucəlbû yəkahal ku. Aidə dægə gəkəmu nəngəla ngə gəannəy dəmu ngaw Brahim. ¹³ Ngoreni, wukul a kəla hə bəram ga ngəna ci ngwə, yəgəram hə bəрни yəu yəkə a lay amay. ¹⁴ Naji dægə wacegə dægəram kəte dâ : «Nda, jəgay bole agəm dægə gəuni amay wuxii» ngwə, daceni

ga : «Na go jûgu gəxii, logume agû go wəudan yəxii»
ngwə, de muh ngə dəji ngərəm ngə gəunə kîdama agû
Yisaka. Gaan dî yuu ngwə, wukəy də gaannəy dəmu
ngaw nəngəla.»¹⁵ Ga akanju gâlu gərə Rebeka dau. Dəcal
bole a gə də nguru adə. De wu də Betuwel. Ga Betuwel
wuxi Milka yu Nahor, ciri ngə Brahim.¹⁶ De dəgəram aci
də jəw ngə ngəlle dəhən hugway ja. Dau dayegu gay
bəram ga dalândə bole adə amay ga dakwoxi dual.

¹⁷ Gərə kîdama ngə Brahim nahəgudə naal gədə ga
acedə ga : «Nda, wəuni amay hə bole agəm ngəna ci
wuxii.»¹⁸ Ga dəcənə ga : «Jûgu gəxii, lûgu dəmu.» Ga
dajəgay bole a gə nguru adə də kawî, ga daunə amay
dəgə axii.¹⁹ Ga naxii –də, dəce : «Wukənəy logume agû
co amay dəgə yəxii agadan.»²⁰ Ga dakahal amay hə bole
adə ngaco ngun də kele –də, dahəgudə daal daadu amay
ngədə dəy, ga dakə amay daunə logume ngaco.²¹ Ga
kîdama ngə Brahim nahəgəl ga natay angal ga naamudə
ga nda habər anə Hâw Kəmani naan də hera wəlla hera
ja.

²² Ga logume ngaco yaxii amay –də, kîdama ngə
Brahim nalaw sinip hə dinər yu nananana hə dinər kixi
gurxua də jəw, ga naudə.²³ Ga acegə dəgəram ga : «Nəm
wu də wəni? Ceni nda, fadaw ngə abhə agəm, ngədə dâw
yu migəw ngaw, yəhənay a lay akul à?»²⁴ Ga dəcənə ga :
«Dâw wu də Betuwel, Betuwel ngə Milka dawuynəy
Nahor.»²⁵ Ga dəcənə ga : «Habu yu kəmbu go akul a
fadaw anay də dâbu, ngədə gəhənaynaw a lay go akul.»

²⁶ Ga kîdama ngə Brahim nakəbayxi ga naan Hâw
Kəmani hərmodə.²⁷ Ga ace : «Wukukodə Hâw Kəmani,
Kəmani ngə dəmu ngaw Brahim nakiegə an. Wukul a
habər yuu də ngaco, nakəmu ani nəngəla yu amman ngə

acal a gə dəmu ngaw. Ga Hâw Kəmani naâdini ngədə ciriay ngə dəmu ngaw.»

²⁸ Ga dægəram – dahəgudə daal ngədə manay ga dacedə habar yuu ngaco. ²⁹ Rebeka dəcal ciri adə ngə yəcenə ga Laban. Ga Laban nacar də kawi ga naal gə kîdama ngə Brahim kəla hə bəram. ³⁰ Aji ngə naamu sinip yu nananana ngə ciri anə Rebeka dəcal a yimay adə ga dakiənə mənna ngə hugway nacedə -də, Laban naal gə hugway ngə acal logume a kəla hə bəram. ³¹ Ga acenə ga : «Na ngə Hâw Kəmani nəan agû bərgadə, kau ngədə anay. Məndo ro ngə gəjay a waray? Wahəlaygûy ngədə gəhənay a lay go ngədə logume agûay go.»

³² Aidə ga kîdama ngə Brahim nayel fadaw ga yajəgay logume, ga yaadu xe yu habu ngə logume nəhəm yu amay ngə dân yu migəw anəy yəbenu də cû dəadan. ³³ Ga yaadu gəadan dî hə həmnî, gəre kîdama ngə Brahim ace : «Kamən ngə wucegə mənna ngaw ro, wuhəm dî ja.» Ga Laban ace : «Ye, cegə.» ³⁴ Aidə ga, hugway ace : «Dâw kîdama ngə Brahim. ³⁵ Hâw Kəmani natâl xû hə dəmu ngaw bərga də jəw, ga naji lûgu darajaa. Hâw Kəmani naunə haay yu dimiay yu kaniay yu gurxu kəlmay yu dinəray yu maay yu maramay yu logumeay yu kuroay. ³⁶ Sara, ngərəm ngə dəmu ngaw, daji wura gəre dawuynəy wuli, ga Brahim naunə wuxi an ləman anə ngaco. ³⁷ Dəmu ngaw natâlni wəanxi mage ga ace : «Ngə gəjûgunəy wuxi aw ngərəm a ngun də yəgəram ngə maay Kanaan ngə wukul a ngun dəadan yuu ja. ³⁸ Gəre wual ngun də migəw ngaw, maay fadaw ngə abhə ngaw dūgo gəjûgunəy a lay wuxi aw ngərəm.» ³⁹ Ga wucegə dəmu ngaw də : «Nda, naji dægə dægəram dəyaku dəkiegə ani ja ngwə, wəan mənî?» ⁴⁰ Ga dəmu ngaw aceni ga : «Hâw Kəmani ngə wakiegə an judu nəhəganu mələyga

anə ngwə, gualaw də kəte dugo gətanəy wuxi aw ngərəm a ngun də migəw ngaw, migəw hə gay fadaw ngə abhə ngaw. ⁴¹ Aji ngə gaal ngədə maay fadaw ngaw dugo yawagə dəgərəm aunî ngwə, wujəgay a gəagû hərgibu. >

⁴² Cându, wau gay bəram -də, wuce : <Hâw Kəmani ngə dəmu ngaw Brahim nakiegə an, bərga agû ro, an də ledə ngaw yuu hera. ⁴³ Ngoreni. Wukul a kəla hə bəram. Ga wute, dəgərəm ci dau dəkè amay ngwə, wucedə ga : ‘Nda wəuni amay ngəna ci a bole agəm wuxii’. ⁴⁴ Naji dəgə de go daceni ga : ‘Xii dəgə wukənəy logume agûay co amay’ ngwə, ngə de muh dəji ngərəm ngə gacakiyunəy wuxi dəmu ngaw. >

⁴⁵ Ga kamən ngə wugaw mâduwa ngaw ro, Rebeka dau də nguru dəadə bolea. Ga dayegu dakè amay -də, wucedə ga : <Nda, awal gudo, wəuni amay wuxii. >

⁴⁶ Ga dajəgay bole adə a gə də nguru dəadə də kawi, ga dəceni ga : <Xii dəgə wəunə logume agûay co amay. > Aidə ga dauni dâw go waxii daunə logume go yaxii. ⁴⁷ Ga wucedə ga : <Nəm wu də wəni? > -də, dəceni ga : <Dâw wu də Betuwel, Betuwel ngə Milka dawuynəy Nahor. > Aidə ga watâl cənay adə go sinip, wagiəl yimay adə go nananana. ⁴⁸ Ga wakahay kwore ga wakəbayxi a baha Hâw Kəmani. Ga waan hərmode Hâw Kəmani, Kəmani ngə dəmu ngaw Brahim nakiegə an. Dân ngə nalû dəani a dibel ngəla, ga naâdîni gə dii də ciri ngə dəmu ngaw dəgə wujûgudənəy wuxi dəmu ngaw. ⁴⁹ Ga wute gəcəlbû gəkəmunaw də gəcalaw nəhaba yu amman a gə dəmu ngaw ngwə, ceninaw. Aidə ja ngə yen, ceninaw dəgə wual ngu ngəde. >

⁵⁰ Ga Laban yu Betuwel yəce : «Dî yuu ngaco, dî ngə Hâw Kəmani ngə naan gadərtə. Ga dənay yəcal dî ngəde hə cegənî ja. ⁵¹ Rebeka ngo yuu de, ga dukul a baha agû. Cihdə gəâdîdə dəgə dəji ngərəm ngə wuxi dəmu agû də ai

ngə Hâw Kəmani nacegə.»⁵² Ga kîdama ngə Brahim nahəmay dî yuu -də, nakəbayxi a gə də lu a baha Hâw Kəmani.⁵³ Ga nama nalaw gurxu kəlmay yu dinəray yu kajimu ga naunə Rebeka. Ga yay adə yu Laban co, naudan kənjə hə kullay aciay.⁵⁴ Ga wute, dân yu məhay ngə yəkiegə an yahəm kəmbu go yaxii amay go, ga yahənay yagixu.

Ga həba kwadə ga yajay -də, kîdama ngə Brahim ace : «Wəuninaw amari dəgə wual gə dəmu ngaw.»⁵⁵ Gəre yay ngə dəgəram yu Laban yəcenə ga : «Dəgəram ngə dəjân a gəanay cəy həkan də, dugo gəâdîdə.»⁵⁶ Gəre acedan ga : «Ngə gəani gəcalayninaw ja. Hâw Kəmani natâl habər ngaw bərga. Ga məangəninaw dəgə wukwoxi wual gə dəmu ngaw.»⁵⁷ Ga dədan yəce : «Məfegənwaw dəgəram dəgə məcigə adənwaw gay adə.»⁵⁸ Ga yafegə Rebeka dau ga yəcedə ga : «Gəyaku gəkiegə hugway yuu à?» Ga dəce : «Yəy, wual.»⁵⁹ Aidə ga yaâju ciri adan Rebeka, ga de yu ngəram ngə dəjəgadə yu kîdama ngə Brahim yu migəw anə yaal də kəte.⁶⁰ Yatâl xù adə bərga ga yəce : «Nəm ciri anay yuu, Ala Kəmani aan dəagəm yay ngə migəw dəbu dəburam. Dûr agəm go yəjûgu bərnaiy ngə kələduay adan.»⁶¹ Ga Rebeka yu yəgəram kîdama adəy yayel tabəra ga yahəgədə logume ga yəkiegə kîdama ngə Brahim ga naâdîdan.

⁶² Yisaka go wanə ngə akul a jarara hə Negeb. Ga yəm ci -də, aji akəra awul -də, nama a gay bəram hə Lahay Royi⁶³ ga nacar akəle a ngun də cuwi. Ga nacu ku dəan -də, aamu logume ngə yəu gəan a cobay.⁶⁴ Rebeka go dagunu ku dəadə -də, daamu Yisaka ga dəfər dahay a gə də logume.⁶⁵ Ga dəcegə kîdama ngə Brahim ga : «Gəre lûgu ngə au gəamû a ngun də cuwi ataw wəni?» Ga kîdama ace : «Yuu dəmu ngaw,» -də, dəjûgu lafay adə ga

dahəlagərixî. ⁶⁶ Ga kîdama nakiənə Yisaka dî ngə naan ngaco. ⁶⁷ Ga Yisaka naâdî Rebeka ngun də tanda ngə yay anə Sara, ga najûgu Rebeka də ngərəm anə, ga dəligəan. Yay anə damatə -də co, kəne muh ngə gabu an najay.

Kəra 25

Dûr hə Keturah

¹ Brahim najûgu ngərəm ngəde dəy ga yəcədə ga Keturah. ² Ga dawuynəy Simran yu Yoksan yu Medan yu Midian yu Yisbak yu Suwa. ³ Yoksan najî abhə ngə Seba yu Didan. Didan go dûr an yaji maay Asur yu maay Letusi yu maay Leyummi. ⁴ Ga welə Midian həmu adan Apah yu Aper yu Hanok yu Abida yu Aldaah. Dədan ngaco dûr hə Keturah.

⁵ Brahim ləman anə ngaco naâjunəy Yisaka. ⁶ Gərə saha ngə akul də aroa -də, welə ngəram anə ngəde co naudan kənjə, ga nahəganudan yual yəjân a lartə hə dî, a cobay də Yisaka.

Kərmə hə Brahim

⁷ Brahim najân yiman âru yu həkan təlor yu xingi. ⁸ Najî wura ga najân kəngal də alli an gərə namatə, ga naal gə mbə anəay. ⁹ Ga welə an Yisaka yu Səmayla yafanə a kəla hə Mamre, a ngun də kaw hə Makpela a ngun də cuwi ngə Hefəron, wuxi Təsohar, lûgu njili həan Hit. ¹⁰ Yuu cuwi ngə Brahim natu gə migəw dûr hə Hit. Ga yafa Brahim a kəla hə ngərəm anə Sara. ¹¹ Ga Brahim namatə -də, Kəmani natâl xù hə wuxi an Yisaka bərga. Ga Yisaka natay fu nanə a kəla hə bəram hə Lahay Royi.

Brahim nacəbagalu kaw ga nangun də ngədə ahəla a gə də
kəri dəan kî nəy Həw Kəmani.

